

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökről és vasárnap.
Előfizetési árak: Évesz 5 frt, félév 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyenlő részre 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapnak a lapot.

Felolvasó szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Osztak állapotok.

Az osztak delegáció pillanatokra megemberelte magát. Megválasztotta a kvóta küldöttséget és a delegációt. E szerint a dualizmus újból funkcionálni fog. Már attól lehetett tartani, hogy a dualizmus fel fogja mondani a szolgálatot és ez alapon súlyos alkotmányválság elé sodortatunk.

Az osztak politikuskok azonban ennyire még sem engedték vinni a dolgot. Ezt a súlyos alkotmányválságot minden áron ki akarták kerülni. Sem a csehek, sem a németek nem vállalták volna el a felelősséget ezért a sok bonyodalomért, mely ebből az alkotmányváltozásból előállott volna. A németek megakadályozták ugyan a kiegyezési javaslatok létrehozását, de sem tavaly, sem az idén nem volt szándékukban obstrukcióval megakadályozni a delegáció és a kvotaküldöttség megválasztását.

Most ugyanez a szerep jutott a cseheknek. Az egész Cseh-Morvaország tüntet, zavarog. Véres zavargások vannak mindenfelé. A Reichsarth legutóbbi ülésén zajosak, viharosok voltak. A csehek nem riadnak vissza a véres ellenállástól. Mindenütt a politika dominál. A szénvédelmek magas hullámokat vetnek. Elmentek a legszélsőbb határokig, de a

dualizmus felbontásának tilalomfáján túl nem mertek elmenni. A cseh képviselők nem akadályozták meg a dualizmus alkotmányos organumának működését. Így erre tehát biztosítva van a dualisztikus államforma. Ezt a szerény véleményt mondják a bécsi lapok.

Mi meg vagyunk arról győződve, hogy sokkal tovább fog ez biztosítva lenni, mintsem a bécsi lapok írják. Mert ezen dualisztikus államforma két hatalmas tényező garanciája alatt áll. Az egyik a magyar nemzet, a másik pedig a dinasztia. Az uralkodóház bizalma a magyar nemzet iránt, viszont ennek kipróbált hűsége a dinasztia iránt, képezi a dualizmus legfőbb erősségét. Ezt hiába ostromolják a csehek vagy az osztak-németek. Ez az erősség jóformán bevehetetlen. Sőt már a dualisztikus szerkezet legszélső sánczai, a delegációk intézménye előtt is kapitulálniuk kell, különben a monarchia kérdése lesz vitássá.

Ennek a dualisztikus monarchia kérdésének szerencsés megoldását, mintegy végleges befejezést jelenti a dualizmus. Másfél százados küzdelem után tudtuk csak megcsinálni a kiegyezést. Addig a legszomorúbb megpróbáltatásokon mentünk keresztül. Az ellentétek 1848-49-ben véres polgárháborúra vezettek, melyben az idegen hatalmasság fegyveres erejé-

nek igénybevételevel ugyan legyőzték a magyart, de a további események megtanították a dinasztia arra, hogy a saját jól felfogott érdekében csinálja meg a kiegyezést. Az 1sten különös gondviselése folytán az államférfiúi és fejedelmi bölcsesség sem hiányzott ahhoz, hogy e jeles mű létrejöjjön úgy, amint tényleg létrejött 1867-ben.

A paragrafus szanckezió, a melyen ez az egész Habsburg-monarchia nyugszik, tulajdonképpen most nyert végleges elintéztet, szentesítet. A közös védelem és külképviselet a két állam tartós szövetségének természetéhez hiven végleg rendeztetett. Ez volt mindig az égető kérdés. Ez volt mindig a viszály magva. A dinasztia és a magyar nemzet egyesített érdeke nyert ebben a szervezetben biztosítást. Nagyon természetes, hogy annyira elvadult politikát Ausztriában sem lehet csinálni, hogy ezt a kiegyezési alapot megbolygassák avagy csak kétségessé tegyék.

Ezt mi nem csak sejtettük, de tudtuk előre. Csak újabb megnyugvásunkra szolgál, hogy ebben a feltevésünkben nem csalatkoztunk. A mi szövetségesünk, a dualisztikus erő Ausztriában is teljes mértékben érvényesült. Már most akár ennek, akár az osztak politikuskok bölcs és előrelátó magatartásának tulajdonit-

TÁRGYA.

A polgári leányiskoláról s egyebekről.

— Felolvasa Dobay János a jóteknő nőegylet által okt. 4. tartott filierestélyén. —

Láttak-e önök valaha női kalapot szalag nélkül?

Nem várok feleletet, mert úgy is tudom, hogy nem láttak. A szalag egyáltalában nem szükséges a kalaphoz, hogy az kalap legyen, de hát a hölgyek mégis ráteszik, mert így szebb s talán divatosabb is. És a milyen a szalag a kalapon, olyan az előszó a felolvasásnál. Nem szükséges, de az ember megcsinálja, mert hát így szokás. A felolvasás a végén is nem ballad, hogy az ember derékon ragadja meg az eseményeket, hanem egy nem sok irodalmi értékkel bíró, szavakba foglalt csöveg, melynek ezélja inkább mulattatni, mint tanítani. Aztán meg a bevezetés igen alkalmas arra is, hogy az ember saját szeretetreméltó személyével foglalkozzék, egy kicsit szellemeskedjék s ezen úton azon 10 percnyi időből, mi egy felolvasásra szánva van, mindazon percekkel, mit a felolvasás okos gondolatokkal nem tud kitölteni, úgy, a hogy, elpusztítsa. Nem akarok én sem jobb lenni, mint mások s azért egy kis bevezetésben röviden elmondom, hogy miképpen kerültem én ide.

E célból szükséges, hogy a legelején kezdjem. Hát kérem szeretettel, a dolog úgy áll, hogy az én viszonyom az igen tisztelt nőegyesülettel igen külö-

nös, miként az ember természete hét évenként változik. Kezdetben körülbelül 7 évig titkára voltam a nőegyesületnek s ezen idő alatt a legjobb, legkellősebb viszony állott fenn közöttünk. Erre következett egy másik 7 esztendő, melyben bebizonyosodott azon régi közmondás, hogy a legjobb barátokból lesznek a legnagyobb ellenségek. Ez az idő csupa háború volt. És most elkövetkezett a 3-ik 7 év, a barátságos együttműködés korszaka, midőn a közösen szeretett és dédelgetett eszme ismét egy zászló alá hozott össze minket.

Nem akarok a lefolyt kétszer 7 év eseményeiről s ezek lélektani okairól beszélni, a multakra fátyni, azaz hogy nem is fátyni, hanem a kölesönös ígéretek s a barátság ékes jelvényeivel kihimezett lepel van borítva, de azt még is kénytelen vagyok, mint érdekes kúriosumot megemlíteni, hogy mikor a nőegylet küldöttsége a béke olaját hozva magával, látogatásával megtisztelt, s a kölesönös nyilatkozatok kicserélése után szóba került, hogy voltaképpen mi miért is haragudtunk egymásra, ki-tűnt, hogy biz azt egyik fél sem tudja. És ezt nekünk 7 évi háború után kellett megtudnunk... Szóval a kibékülés megtörtént s én itt vagyok, hogy tanúságot tegyek arról, miszerint ismét a nőegyesület rendelkezésére állok s hogy mindig örömmel fog szolgálni, ha ezen derék egyet-szép-cél-jainak elősegítésére valamit tehetek.

Meg kell még azt is említenem, hogy én mai napon kötött utlevéllel utazom, a mennyiben a hölgyek felkértek, hogy lehetőleg a polgári leányiskoláról beszéljek. Tehát ha unalmas leszek, kérem an-

nak betudni, hogy én ezen felolvasást megrendelőre készítettem, de másfelől ez az első eset, hogy felolvasásomban komoly tárggyal foglalkozom.

Mert már megmondhatom, hogy az a közös szeretetünk tárgyát képező eszme, vagyis most már valóság, mely minket összehozott, a kézdívásárhelyi polgári leányiskola.

Nevezetes dolog az tisztelt hallgatónak, hogy mi mindent meg nem mernek eszelekedni a hölgyek, ha szívüket valami nagy eszme hevíti. A mitől a férfiak százszor visszariadtak volna, annak a hölgyek oátrán neki vágtak: létesítettek egy tanintézetet, melynek anyagi bázisát ez idő szerint csak azon néhány száz forintnyi jövedelem képezi, mely tandíjakból, a fentartó nőegylettől, a várostól s pénztintézetektől s később talán az államtól várható. A mi lelkes hölgyeink igen helyesen úgy gondolkoztak, hogy ha egy iskola megvan, az államsegély előbb utóbb megjö s ha ezen tanintézet eléggé látogatott leendő s életre valóságának egyéb bizonyítékait is szolgáltatja, a közoktatásügyi kormány át is veszi; a mint erre az országban nem egy példa van.

Dicsérem és csodálom tehát a hölgyek bátorságát és saját meggyőződéséből kiindulva, meg is jósolom, hogy a bátrak ezuttal is szerencsés kísérői. A polgári leányiskola, mely egy régóta mélyen érzett hiányt van hivatva pótolni, mint e város és egy nagy népes vidék kulturális szükségletének kielégítője, néhány év múlva, mint egy virágzó állami tanintézet fogja pályafutását folytatni.

(Folytatása következik.)

suk, de mindenesetre méltányolnunk kell, hogy a kvóta-bizottság és a delegáció ismét működhetik.

Mi ebben a tényben, ebben a fordulatban hajlandók vagyunk az osztrák belső helyzetre nézve egy szerencsésnek ígérkező kibontakozás előjelét látni. A cseh-morva zavargások és véres összeütközések a dolog természetes rendje szerint el fognak mulni, annyiaval is inkább, mivel erélyes kezekkel fogtak hozzá a zavargások elfojtásához. Az utca politikája különben közvetlenül sohasem szokott érvényesülni. Az utca csak némiképpen bizonyos közvéleményt fejez ki, de politikát érvényesíteni nincs hivatva. Az utcán, mint a nyilvánosság egyik helyén lehet kívánságokat, követeléseket kifejezni.

De ezeknek a kívánságoknak és követeléseknek teljesítését már ez a Clary-kormány meg is ígérte. Csak időhaladékot kért és azt, hogy a parlament munkaképessége helyreálljon. Hisz az osztrák kormány elnöke kijelentette, hogy a törvényhozásnak első, legszükségesebb feladata leendő a visszavont nyelvrendelet egyes intézkedéseit törvényhozási úton rendezni. A csehek ugyan jól tudják, hogy ez aligha fog menni, mivel a németek, kik az obstrukcióval megakadályozták az egész parlamentáriszmus működését, ezt meg nem engedik. Ámde így a cseh-német viaskodás a rendes, törvényes formák közé, a parlament terére szoríttatik. Hisz itt viaskodnak a csehek a németekkel már több, mint harmincz esztendeje. Hogy egymást végleg le nem győzik, az csak azt bizonyítja, hogy mind a két fél egyformán erős. A németek legutóbbi erőszakos ellenállását némileg igazolja, hogy a Baden-féle nyelvrendeletek nélkülülték a formális jog kellékeit. Ennek a rendeletnek intézkedéseit nem rendeletbe, de törvénybe kellett volna foglalni. És Clary ez alapon okolta meg a nyelvrendelet visszavonását és a „restitutio in integrumot“. De most jön tulajdonképen „Kezdjük újra“.

Mi azonban nem hisszük, hogy az a három év, mely a nyelvrendeletek kibocsátása óta lezajlott, tanulság nélkül maradt volna úgy a csehekre, mint a németekre nézve. Szemmel láthaták ennek a pártuszkodásnak romboló hatását. A gazdasági pangás, örökös bizonytalanság bizonyára aggasztotta a jó hazafiak lelkét odaát Ausztriában. Ennek az obstrukciós állapotnak olyan hatása volt, mint valamely polgári háborúnak. Az államfentartó kapesok lazulni, ernyedni kezdtek. Hiábavaló erőlködés a csehek részéről a közjogi kapcsolat kitágítása és az ugynevezett cseh államjog érvényesítése. Viszont a németek sem hunyhatnak szemet azon követelések előtt, melyek a csehországi nyelvhasználatra vonatkoznak. Ezek természetesen nem mehetnek túl azon határokon, melyeket az állami adminisztráció egységének szempontjából szükséges államnyelv, hivatalos nyelv körül kell vonni.

Ezen feltétlenül parancsoló korlátok között iparkodjanak a csehek és a németek megegyezni és a kölcsönös erőszakoskodással felhagyni.

Többet ésszel, mint erővel!

R.

Világ krónika.

A franciaországi hangulat. Azon ellen-szenv, a mely a francia társadalom minden rétegében, már huzamosabb idő óta tapasztalható az angolokkal szemben, napról-napra fokozódik. A francia sajtó pedig mindent elkövet, hogy ezen hangulatot fentartsa és szítsa.

Ha a francia kormány engedni lenne könnytelen a nemzeti közvéleménynek, úgy a háboru Angliával elkerülhetetlen lenne. És valóban minden erélyére szüksége van, hogy a közhangulatot, mely határozottan a háborut követeli, féken tartsa.

Franciaország érdekeit látja veszélyeztetve az angol kapzsiság és telhetetlenség által, nem csak Afrikában és Egyiptomban, de mindenhol, ahol az angolok lábukat megvetették. Fashodát pedig nem bírják feledni.

Minden bir, a mely Dél-Afrikából, daczára a szigorú angol cenzurának Párisba érkezik és az angolok vereségéről szól, leirhatatlan lelkesedést szül. Az október 31-én delután érkezett távirati tudósítások pedig, a melyek az angoloknak Ladysmith körül ért nagy veszteségét jelentik, valóságos extázisba hozták a párisiakat. Kétezer angol részt öl- esve, részint foglyul ejtve, köztük 41 tiszt és 18 ágyu került a burok hatalmába. Erről beszélnek mindenhol.

A boulevard lapok kiadást-kiadás után rendezték s az emberek csoportokba verődve tárgyalják a hírt, éljenezve a burokat, kik függetlenségükért oly báties bátorsággal harcolnak.

A sajtóesztősegek transzparenszeket tettek ablakaikba és minden áll nagy betűkkel a burok győzelmé. Számos szerkesztésen és magánházon kitűzték a burok nemzeti lobogót s Páris valósággal lázban van.

A mai angol lapok is már kevésbbé fenhéjázó modorban írnak s kezdik a burokat, mint számottevő ellenfelet tekinteni s már nem írnak úgy a transzváli hadjáratról, mint egy katonai sétáról. A vérmesebb reményű francia lapok pedig végromlását jövendőlik Nagybritanniának.

Krüger és...a dum-dum lövege. Midőn Anglia látta, hogy az egész világsajtó felzúdult ellene a dum-dum lövegeknek a burok ellen tervezett alkalmazása miatt, az utolsó perezen kijelenté, hogy nem fogja azokat a burok ellen használni. Daczára eme kijelentésnek a burok a glencoe-i ütközet után a foglyul ejtett angoloknál és néhány szerkocsin tömérdek ily löveget találtak.

A transzváliak erre azon kéréssel fordultak Krüger elnökhöz, hogy engedje meg nekik, miszerint ezeket a nekik szánt borzalmas lövegeket most ők használhassák fel támadók ellen. Krüger elnök azonban határozottan megtagadta ezt, leczkét adva ezáltal az angoloknak a humanizmusról.

Hősiesség és udvariasság. Az Elandslaagtenél vívott ütközet alatt történt, midőn az angol tüzérség a leghevesebb ágyuzást intézte a burok ellen, hogy egyszerre nyolcz burok elhagyta rejtékhelyét és a legnagyobb hidegvérrel megkezdte a tüzelést az angol királyi ezred a „Light Horse“ ellen azon szándéktól vezérelve, hogy az ellenség lövéseit magukra irányítsák s ez alatt társaik vissza vonulhassanak egy jobb fedezetbe. Heten e hősök közül rögtön halomra lövették, de társaik megvoltak mentve. Ezt pedig nem egy angolgyűlölő lap, hanem az angol „Naval Mercury“ harsztéri tudósítója írta meg.

És ezek a katonák nem csak hősök, de a legudvariasabb ellenfelek is. A mint Joubert tábornok értesült Symmons angol tábornok eleste felől, rögtön részvét táviratot intézett özvegyéhez.

Szociálista popak. A szociálistizmus már a papok között is követőkre talál. A mult héten egy Gochre nevű német lelkész jelenté ki nyilvánosan, hogy a collectivizmus hive. Példáját csakhamar követte Blumhardt württembergi plébános, ki hivoit maga köré gyűjtve, tudtukra adá, hogy a szociálisták táborába lépett s Jézus példáját követi, ki szintén a proletárok közül toborzá tanítványait.

Hirsch báróné hagyatéka. A Hirsch báróné hagyatéka után, adó stb. fejében nem kevesebb mint 12 millió frank jutott az állampénztárba.

Érdekes, hogy ezen összeg befizetése nem egy vagy több bankhoz szóló utalványokon történt, ha-

nem bankjegyekben, a melyeket egyenként megszámlálva raktak az asztalra.

Aranyban ez az összeg 3876 kgr. súlyt tett volna ki s annak kocsikra való felrakásához 77 ember lett volna szükséges, ha mindegyik 50 kgrnyi súlyt rakott volna fel a kocsira.

Frankl Leo sirja. A párisi magyar szociálisták, kik a párisi magyar egylettől függetlenül egy külön olvasó kört alakítottak, október hó 31-én testületileg kivonultak a Père-Lachaise temetőbe, hol Frankl Leo magyar szociálista és a rövid életű kommune alatti közmunka miniszter alussza örök álmát.

A sir megkoszoruzása után egy „elvtárs“ beszédet tartott, az elhunyt érdemeit ismertetve.

Heine Henrik sirja. A montmartrei temetőben nyugvó Heine sirját már másodízben nem kisíti virág halottak ünnepén, mert a legnagyobb, legnemesebb szívű asszony, ki évente megemlékezett kedvenc költője sirjáról: a magyar királyné, szintén örök álmát alussza a bécsi kapuczinusok sírboltjában.

Országos iparos nagygyűlés

Kolozsvárt.

(Folytatás és vége.)

A napirend 11-ik pontja. (Vásárugy.) Itt kimondja az országos kongresszus, hogy mivel a gyakorlati élet által világosan be van igazolva, hogy úgy a szertelen sok vásári engedély által, valamint azoknak helytelen beosztásával, nem hogy a kisiparos jóléte mozdítatnék elő, de azáltal a kisiparos osztály erkölcsi és anyagi léte tétetik tönkre, e végből a már életővé vált ipartörvény módosítása alkalmával a legnagyobb figyelem fordítassék a vásári ügyek szabályozására és szervezésére s mivel a végtelenségig elszaporodott vásárok által a kisiparos kénytelen idejének nagy részét a vásározásnak áldozni a nélkül, hogy ezáltal csak a legszükségesebb megélhetési anyagi jólétet elérhetné, ennőlfogva nemesak, hogy kíváncsok, de arra elkerülhetlenül szükség van, hogy a már fenálló értéktelen vásárok eltöröltessenek, a jövőben pedig ilyenek ne engedélyeztessenek. Az eltörült vásárok helyett oly helyre adassék vásártartási jog, hol azelőtt kielégítő jó bucsa vásárok tartattak.

A napirend 12-ik pontja. (A tisztességtelen verseny ellen való védekezés). Kimondja a nagygyűlés, hogy a tisztességtelen verseny összes nemének törvényhozási intézkedések útján való megszüntetését feltétlenül szükségesnek tartja, mert a tisztességtelen verseny minden fajának nyilvánvaló czélzata egyrészt az iparos és kereskedő versenytársak feletti jogosulatlan előnyök kivívása és másrészt a fogyasztó közönségnek hamis jelzések és valótlan állítások használata általi egyenes félre vezetése és anyagi károsítása.

A napirend 13-ik pontja. (Munka közvetítés). Itt tekintve, hogy a vidék lassu fejlődésének egyik lényeges oka abban van, hogy munkaadó és munkás kellő időben egymásra nem lelnek, hogy munkásaink azért vándorolnak külföldre, mert nincs szervezet, mely róluk gondoskodjék, őket tanácsolja és elvezesse ide haza a munka feltalálására, kimondja a nagygyűlés, hogy a munkaközvetítésnek rendezését szükségesnek és sürgősnek tartja.

A napirend 14-ik utolsó pontja. (A békéltető bizottsági intézmény fejlesztése). A nagygyűlés az ipartörvény revíziójával kapcsolatban a békéltető bizottság reformját is szükségesnek tartja, különösen pedig a békéltető bizottsági bírói tagok életkora és minősítése tárgyában közelebbi meghatározások fölvetését, a rend és fegyelem megtartására részletes és szigorú szabályok alkalmazását, a határozatok törvényszerűségének biztosítását és a végrehajtási jog korlátozását kívánja.

Ezek voltak röviden a kongresszus tanácskozásai, melyek, ha a magas kormányhatalom jóindulatából érvényre emelkedhetnek, nemesak, hogy közökhajtás meg ezzel teljesedésbe, de az általános iparviszonyokon segítve lesz.

Fenti óhajításaink pedig teljesedésbe mehetnek, mert a gyűlésen a kereskedelmi miniszter ur ó nagyméltósága képviselőjében megjelent Abonyi miniszteri tanácsos ur kijelentette, hogy azokat a törekvéseket, amelyek a nagygyűlés előterjeszt s a melyek az ipar érdekében szükségesek a kormány megvalósítja.

Ifj. Czimbalmos Ferencz.

Tanügy.

Kérelem a nagy közönséghez.

A kézdívásárhelyi jótékony nőegylet polgári leányiskolája számára, egyrészt a tanítás szelmlőtetése és elősegítése, másrészt ifjúsági olvasmányok kiosztathatása céljából, iskolai könyvtárra nagy szükségem lévén, tisztelettel kérem egy város, mint a vidék nagy közönségét, hogy e nemes cél megvalósíthatásához, könyvadományokkal járulni sziveskedjenek.

Az ajándékozandó könyvek, — melyek lehetnek újak vagy használtak, régebbi vagy újabb művek — átvételi elismervénnyel s az értesítőben is nyugtáztatnak. Alig van ház, a hol egy-két felesleges könyv ne volna, e közös áldozatból fentartott intézmény céljaira.

S miután már eddig is 48 frt 75 kr. értékű ajándékkönyv képezi a létesítendő könyvtár alapját, a további adakozásokat az iskola nevében tisztelettel kéri:

Balázs Márton,
igazgató.

Ujdonságok.

— **Kitüntető czimek.** A király Pál István erdélyi gyulafehérvári tiszteletbeli kanonoknak a boldogságos szűz Máriáról nevezett salamoni czimzetes apátságot, Graesányi Gyula állategészségügyi felügyelőnek és Reich Albert állategészségügyi felügyelői czimmel és jelleggel fölrüházott állami főállatorvosnak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, adományozta.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Bálintné szül. Csusz Anna megyesi tanítónt a segesvári elemi iskolához helyezte át.

— **A néppárti gyűlések utóhangja.** Megemlékeztünk volt a néppárt háromszéki gyűléseiről s tudósításunkban, mint figyelemre méltó jelenségre rámutattunk, hogy a néppárti honatyákat a Molnár Józsiás ur kocsija szállította faluról-falura. Ezen tudósításunk úgy látszik nagy konsternációt idézett elő, mert Molnár Józsiás urat is nyilatkozatra bírta a „Magyarország”-ban. Ezen nyilatkozatban Molnár Józsiás nagy garraal hirdeti, hogy ő a mi lapunkkal szóba nem áll, hanem azért a mult kedden 3 deputáció járt nálunk a dolog rektifikálása végett. Erre mi csak annyit mondhatunk, hogy mi sem Molnár Józsiás ural, sem a függetlenségi párttal szemben semmiféle kötelezettséggel sem bírnak s csupán az igazság érdekében tesszük azon kijelentésünket, hogy miután Péozes Sándor és Molnár Emil urak előttünk becsület szavukra állították, hogy Molnár Józsiás ur kocsiját a néppárti gyűléseken ők használták és nem a néppárti főtiszteletű urak, — tudósítónk tévedhetett. Távol áll tőlünk, hogy ilyen csekély értékű dologból politikai tőkét kovácsoljunk s midőn egy téves hírt rektifikálunk, azt csupán lapunk renoméja érdekében tesszük, mert nem tartjuk megengedhetőnek, hogy lapunkban oly dolog jelenjen meg, mely nem felel meg a teljes valóságnak. Felesleges dolog tehát egyes jelentéktelen emberké nagy öröme, mert ha a saját igazságérzetünk nem diktálta volna, még két annyi deputáció s még tíz annyi fogesikorgatás és léha fenyegetődzés sem birt volna rá, hogy hírlinket rektifikáljuk, mert mi sem Molnár Józsiás ur henczegő nyilatkozatára, sem az ő hüségese famulusának hánykolódásaira mit sem adunk. Ezzel ezen ügygyel végezve, még csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy mivel a néppárti gyűléseket a Molnár Józsiás ur fogata csakugyan ott volt s azt épen a fent írt két ur, és pedig egyik rokona, a másik unokaöcse s háztartásában élő egyén, vettek igénybe, nem lehet némi lelki összeköttetést Molnár Józsiás ur és a néppárt között fel ne ismeri s ezt a következtetést az ezen cikkben foglalt rektifikáció egyáltalában nem érintheti.

— **Táncztanítás.** Kovács Tivadar, ismert nevű tánczmester, november 15—20-ika között Kézdí-Vásárhelyi táncztanfolyamot nyit.

— **A „Székely Naptár” Hollaky Attiláról.** Az orbai járás érdeműs főszolgabírójáról a „Székely Naptár” következő életrajzi adatokat közöl. Homályos gyermekkorú emlékem van egy öreg arról, kit egy pár napig láttam s kitől többek közt az maradt meg emlékemben, hogy fanatikus híve volt Kossuthnak, annál kevésbé Deáknak. Ugy emlékszem, hogy egyáltalán nem volt nyíre a kiegyezés. Most, hogy előttem állnak Hollaky Attila száraz életrajzi adatai s olvasom belőle, hogy jogi tanulmányait nem fejezhette be teljesen, mert boldog emlékü atyja tiltakozott az ellen, hogy az ő fia osztrák törvényeket tanuljon — a homályos emlék kezd megelevenedni, bizonyos vagyok most már, hogy az az öreg ur, kit én Kossuthot dicsőíteni s a németet szidni hallottam, nem volt más, mint a Hollaky Attila édes atyja, Hollaky József. Az öreg Hollaky 48-ban, az oláh lázadás elől menekült Hunyadmegye Lesnyek községéből Háromszékre. Felesége székely leány volt, Bora Elekné, a volt Miklósvárszék alkirálybírájának leánya s Attila itt született 1838-ban Nagy-Ajtán, hova édes anyja épp akkor jött volt haza szülei látogatására. Hollaky József többé nem is tért vissza Hunyadmegyébe s fia, Attila, a tanulását, mit 1846. őszén kezdett meg a nagyszabéni Teréziánium-árvaházban, 1850-től kezdve Brassóban folytatta, előbb a róm. kath. normában, utóbb az evangélikus szász gimnáziumban, hol hat osztályt végezt. Inót ment Maros-Vásárhelyre, hol 1860-ban az érettségét letette s aztán ismét Nagy-Szebenbe ment az állami jogi akadémiára. Itt azonban csak egy évig volt s jogi tanulmányait Maros-Vásárhelyt a Dósa Elek jogtudor vezetése alatt megnyitott tanfolyamon folytatta és végezte be s egyben a királyi ítélőtáblán, mint kanczellista működött Gálfalvi Imre ítélőmester oldalán. 1864-ben hazakerült atyjának tamásfalvi birtokára, ott gazdálkodni kezdett, nem juthatván más foglalkozáshoz, mivelhogy, mint fellebb említöm — az öreg kurucz nem engedte meg, hogy osztrák törvényeket tanuljon a fia. Így harcolt akkor a magyar ember a némettel. Teljes tizenhét esztendőig élt a gazdaságnál, míg nem 1881-ben a közbizalom elszólitotta az öke mellől. 1881-ben az orbai járás szolgabírójává választatván meg. De már előzetesen élénk részt vett a megyei ügyekben, mint a megyei közigazgatási bizottság tagja. Mint szolgabíró, majd meg főszolgabíró lelkesedéssel vett részt a megye és a járás társadalmi munkáiban. A kovácsnai polgári kaszinót, mely sokáig csak tengődött, mihelyt elnöke lett, ujéletre ébresztette s ma már a kaszinónak szép könyvtára és fennállását biztosító tartalékalapja van. Nagy érdeme van a kovácsnai fürdő felvirágoztatása körül is, tévékenyen közreműködőn a fürdőrészevénység létrehozásán, mely társaság igazgatóságának köszönheti ma Kovácsna fürdőhely, hogy nyilvános fürdő a kívánalmaknak megfelelő színvonalra emelkedtek, sőtá nyokban, kiránduló helyekben s kényelmes lakást adó villákban bővelkedik. Hollaky Attila vetette meg az alapját egy az „orbai járás közokháza” név alatt létesítendő kórháznak is, mely remélhetőleg a jövőben létesülni fog. Csak főbb vonásaiban körvonalazzuk Hollaky Attila társadalmi működését, nem említve meg mind névszerint azokat a közgazdági, közművelődési és humánus egyesületeket is (a Székely egyesületnek is kezdettől fogva lelkes tagja), melyeknek munkájában részt vesz egy igazi hazafi lelkeségével. Szívvel óhajítjuk, hogy sokáig éljen és munkálhasson az ő jó magyar szíve és a — magyar törvények szerint...

— **Földmívelésügyi m. kir. miniszter ur a következő leiratot intézte valamennyi vármegye mezőgazdasági bizottságához:** „Az 1896. évi millenium emlékére Erdélyi Mór es. és kir. udvari fényképész kiadásában anyagi támogatással: „Képek Magyarország Állattenyésztéséből” című díszmű jelent meg. Midőn ezt a mezőgazdasági bizottságnak tudomására hozom, egyszersmind ajánlom, hogy erről a vármegye gazdaközönségét lehetőleg széles körben tájékoztassák. Kelt Budapest, 1899. október hó 1-én. Darányi s. k.”

— **Fillőrestély.** A kézdívásárhelyi Jótékony Nőegylet a házi szegények gyámolítására, valamint a létesített polgári leányiskola fentartására, 1899. november hó 11-én, a városház nagytermében fillőrestélyt rendez. Beléptidij: Személyenként 80 krajczár, családjegy 2 forint. Műsor: 1. Tavaszünnepegy előkészületei, élőkép, szereplői: Diénes Matild, Jakab Beatrix, Wertán Emilia, Zakariás Ilona kisasszonyok. 2. Szaval: Szini Piroška k. a. 3. Tündértáncz telen, élőkép, szereplői: Ambrus Teréz, Barabás Iluska, Györgybiró Etelka, Jakab Beatrix, Janosó Vilma, Szini Erzsike, Zayzon Piroška kisasszonyok. 4. Zongorán játszik: Benkő Irén kisasszony. 5. Tanulmány-fejek, élőkép, szereplői: Ambrus Róza, Kiss Irén, Kovács Anna, Székely Mariska, Vargha Matild, Zakariás Mariska, Zsigmond Ida kisasszonyok. 6. Monolog, előadja: Vargha Irén kisasszony. 7. A komédiások, élőkép, szereplői: Vargha Irén, Zakariás Ilona, Zayzon Piroška kisasszonyok, Diénes Kálmán, Gulya Leczika, Dr. Vargha Béla urak. Műsor után táncz!

— **A körösi legények.** Még a mult hó 6-án történt Körösiön, hogy Jácó lajos pákái lakos átrándult Körösi egy leányos házhoz látogatába. Szokása szerint benézett a koresmába is egy kis bufelejtőre, hol a körösi legények már javában mulattak, a kik nem igen jó szemmel nézték, hogy Jácó saját falukban elkunizálja orruk elől a leányt. Beléköltöttek tehát s annyira elverték, hogy szekéren kellett bazarvinni Jácót Pákéba, hol minden gondos ápolás daczára, mult hó 30-án belehalt sebeibe. A vizsgálatot megindították a körösi duhaj legények ellen.

— **A kézdí-vásárhelyi Oltár-egylet Kézdí-Vásárhelyt a gimnázium dísztermében 1899. évi november hó 12-én d. u. fél 2 órakor tartja közgyűlést, melyre az egyesület alapító, rendes és pártoló tagjait, a testvér-egyesületeket s a szent ügy iránt érdeklődő nagy közönséget tisztelettel meghívjuk. A gyűlés tárgyai:** 1. Igazgatói bevezető és elnöki megnyitó beszéd. 2. Titkári jelentés az oltár-egylet működéséről 1898. okt. 26-tól 1899. nov. 12-ig. 3. A püspöki felmentvény bemutatása az oltár-egylet 1896. és 1897. évi számadásairól. 4. Az állandó számvizsgáló bizottság véleményes jelentése az egyesület 1898. évi számadásairól. 5. Az 1898. évi nov. 6., 7. és 8. napjain rendezett tárlatról igazgatói és tárnoki jelentés. 6. Az 1899. évi vízkereszti gyűjtésről pénztárnoki beszámolás. 7. Alkalmi ügyek és indítványok. K-Vásárhelyt, 1899. október hó 31. Br. Szentkereszty Stephánia, elnök. László József, jegyző.

Miként lehet a táviratok elveszése és elferdítése ellen védekezni?

Az államkincstár a Táviratüzleti Szabályok 6-ik §-a értelmében nem vállal felelősséget és jótállást azon károkért, melyek a táviratok elveszése, vagy elferdítése következtében támadhatnak.

Gondoskodott azonban arról, hogy a táviratozó közönség táviratainak kézbesítéséről a czimzett hozzájárulása nélkül meggyőződössék, illetve táviratát az elferdítés ellen biztosíthassa. Minthogy e módokat a nagy közönség, a mint a tapasztalat mutatja, nem igen ismeri, azokat a közönség érdekében alább közöljük.

1. Ha a táviratot küldő egyén arról akar meggyőződést szerezni, hogy távirata tényleg kézbesített-e, ezt két féle módon érheti el. Nevezetesen kaphat erről értesítést távirati uton, vagy postán.

Előbbi esetben táviratának czime elébe „(PC)” jelzöt ír és a távirati értesítésért 10 szám távirat díjának megfelelő összeget fizet; utóbbi esetben pedig a cím elébe: „(P. C. P.)” jelzöt ír és a postai értesítésért 25 krt fizet.

2. Ha táviratát az elferdítés ellen kívánja biztosítani a Czim elébe: „(PC)” jelzöt ír, mely esetben távirata tartalmát az összes kezelő hivatalok egymás közt összeolvasás által egyeztetik.

Az összeegyeztetésért az eredeti távirat díjának 1/3 részét kell fizetni.



Szám 5256—1899. tkvi.

Hirdetmény.

Márkosfalva és Mátisfalva község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1836. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1898. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendeli, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással töltik ki:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve a §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a) pontban foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1900. évi május hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, kik az 1886. XXVII. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1900. évi május hó 15-ik napjáig bezá-

lag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után, ellentmondások többé figyelembe vételre nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve érzik, ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16-ik §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1900. évi május hó 15-ik napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után, az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényrendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Ezúttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, a menyi-ben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtának, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

K.-Vásárhely, 1899. október hó 29-ik napján.

Veress,
kir. törvénzéki bíró.

Márkosfalva, öt hold, jó minőségű kaszáló eladó. Felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

Sz. 2684/1899. tkvi.

Árv.resi hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szőrcsei Vilmos végrehajtónak Szőrcsei Teréz végrehajtást szenvedő elleni 254 frt tőkekövetelés és járulék iránti végrehajtási ügyében, a közdivásárhelyi kir. törvényszék a kovásznai kir. járásbíró területén lévő, Szőrcse község határában fekvő, a szőrcsei 760. sz. tjkvben felvett 413. hrsz. egész ingatlanra 58 frt, az 1210. hrsz. ingatlanra 780 frt, a 2002. hrsz. ingatlanra 20 frt, a 2684. hrsz. ingatlanra 47 frt, összesen 905 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. November 23-ik napján

délelőtt 9 órakor Szőrcse község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3338. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékköpes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Kovácsnán, 1899. augusztus 7-én.

Száva,
kir. aljbíró.

(126. 1-1)

H I R D E T M É N Y.

Ő es. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik

a XXI-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordíttatni.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alábbi következő játéktér szerint 365 000 koronára rugnak és pedig:

1 főnyeremény ...	150.000 korona	10 nyeremény ...	à 1.000 korona
1 " " " "	50.000 " "	20 " " " "	50 " "
1 " " " "	20.000 " "	50 " " " "	100 " "
1 " " " "	10.000 " "	100 " " " "	50 " "
2 nyeremény ...	à 5.000 " "	1000 " " " "	20 " "
5 " " " "	2.000 " "	6500 " " " "	10 " "

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1899. évi december 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Csepelrakpart, főemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valameny adó- és sóhivatalnál, a legközelebbi postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közögnél.

Budapest, 1899. augusztus hó 1-én.

M. kir. lottójövedék-igazgatósága.

Hirdetések

e lap kiadóhivatalában

olcsó áron

felvétetnek.